

або тривалий вплив на організм спортсмена може призвести до негативних наслідків, таких як втома, запаморочення або інші фізичні проблеми.

Література :

1. Ярмоленко М. А. Особливості використання технології віртуальної реальності у підготовці спортсменів. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. Вип. 3К (147). С. 476-480.*
2. Попадюх Ю. А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2017. 300 с.
3. Климнюк В. Є. Віртуальна реальність в освітньому процесі. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. 2018. № 2. С. 207–212.*

УДК 004.8:378:657

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ

*Ковальова Т.В. к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасна система вищої освіти перебуває в процесі глибокої трансформації, зумовленої цифровізацією та розвитком технологій

штучного інтелекту (ШІ). Особливої актуальності це набуває у підготовці фахівців з обліку та оподаткування, адже саме ця професія потребує високого рівня аналітичного мислення, уважності та вміння працювати з великими обсягами даних.

Штучний інтелект сьогодні виступає потужним освітнім інструментом, що дозволяє модернізувати методику викладання облікових дисциплін. Застосування систем на основі ШІ сприяє формуванню у здобувачів навичок автоматизації, прогнозування, аналітичної обробки інформації та прийняття управлінських рішень. Такі технології розширюють можливості дистанційного навчання, створюють умови для персоналізованого підходу та миттєвого зворотного зв'язку.

Викладачі, використовуючи інструменти штучного інтелекту, можуть моделювати реальні господарські ситуації, генерувати практичні завдання, тестувати знання студентів і навіть формувати автоматизовані звіти. Це дозволяє зробити навчальний процес більш інтерактивним, практикоорієнтованим і наближеним до реальних потреб бізнес-середовища.

Попри значний потенціал штучного інтелекту (ШІ) для модернізації освіти, його впровадження супроводжується низкою проблем, які гальмують ефективність використання інтелектуальних технологій у навчальному процесі [1-2].

Більшість викладачів економічних спеціальностей не мають достатнього рівня цифрової грамотності, щоб ефективно застосовувати системи штучного інтелекту. Як зазначає О. Єременко, «низький рівень ІТ-підготовки педагогічних кадрів є основною перешкодою впровадження цифрових технологій в освіту» [3].

Однією з найгостріших проблем є порушення принципів академічної доброчесності. Використання генеративних систем, таких як ChatGPT, може призвести до «автоматизованого плагіату», коли студенти подають

результати роботи ШІ як власні. Крім того, законодавство України не містить чітких норм щодо використання штучного інтелекту в освітньому процесі.

Часте використання ШІ у навчанні може знизити рівень самостійності студентів, адже «легкість отримання готових відповідей послаблює критичне мислення та аналітичні навички». Це особливо небезпечно для майбутніх бухгалтерів, яким необхідно вміти самостійно аналізувати фінансові дані.

Алгоритми ШІ навчаються на великих масивах інформації, які можуть містити помилки або бути упередженими. Як зазначають дослідники, «алгоритмічна дискримінація призводить до викривлення результатів навчання, якщо ШІ формує нерівні умови для різних груп студентів» [4].

Викладачі можуть стикатись з проблемою адаптації навчальних програм до умов, у яких частину функцій навчання виконує ШІ. Крім того, існує дефіцит навчально-методичних матеріалів, що демонструють, як інтегрувати інтелектуальні системи (наприклад, ChatGPT, Power BI, Copilot) у процес навчання бухгалтерського обліку, фінансової звітності та аудиту. Зі зростанням ролі автоматизації змінюються вимоги до компетентностей майбутніх бухгалтерів. Вони мають не лише знати принципи бухгалтерського обліку, а й володіти навичками роботи з аналітичними системами, інтерпретації результатів, перевірки коректності даних, створених ШІ. Як зазначає міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC), «нове покоління бухгалтерів повинне поєднувати цифрову грамотність і професійний скептицизм».

Отже, для ефективного впровадження штучного інтелекту в освітній процес необхідно не лише модернізувати технічну базу, але й розвивати цифрову грамотність учасників навчання, створювати чіткі етичні стандарти, удосконалювати нормативно-правову базу та формувати нові

педагогічні підходи, орієнтовані на критичне мислення та самостійність студентів.

Література :

1. Єременко О. Цифрова трансформація освіти: виклики та перспективи. *Освітологічний дискурс*, 2023.
2. Bülent Kınay, Ayşegül Cığır. Artificial intelligence in accounting profession and education. *ResearchGate*, 2024.
3. Васильєва Т. Інноваційні підходи до викладання економічних дисциплін у контексті цифровізації освіти. *Економіка і суспільство*, 2024.
4. ChatGPT and AI in Accounting Education and Research. *IMA Journal*, 2023.

УДК: 37.013.75

**ВІД ЗНАНЬ ДО КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ: НОВА ФІЛОСОФІЯ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ**

*Ярмак Т.В., к.соц. н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасна освіта зазнає суттєвих змін, що зумовлені викликами інформаційного суспільства, глобалізацією, розвитком цифрових технологій і необхідністю підготовки особистості, здатної навчатися протягом життя. У цьому контексті ключовим напрямом оновлення змісту освіти став компетентнісний підхід, який орієнтує педагогічний процес не лише на засвоєння знань, а передусім на формування здатності їх застосовувати у практичній діяльності [1], використовуючи